

Nykøbing Falster

Nykøbing Falster er opstået i middelalderen som en handelsplads og et overfartssted i Guldborgsund mellem Falster og Lolland. I 1800-tallet blev etableret en række handels- og industrivirksomheder i byen. Det skabte grundlaget for byens skibsfart. Omkring 1840 var der knap 10 skibe, men allerede en halv snes år senere var der knap 20 skibe i byens havn. Foto: Nykøbing F. Havn.

Blandt de fabrikker der opstod, var De Danske Cigar- & Tobaksfabrikker, senere kendt som Skandinavisk Tobakskompagni, et brændevinsbrænderi med dampbrænderi, et jernstøberi, et bomulds-væveri, en vattfabrik, et farveri, et kalkværk og nogle skibsværfter. Det gav baggrund for en udvidelse af havnen. Senere fulgte bl.a. sukkerfabrikken, et sygehus, et svineslagteri og et uldspinderi. Havnen er blevet udbygget flere gange og er nu erhvervshavn med 1,2 km kaj og har et areal på 100.000 m² med bl.a. kraner og kan modtage skibe, der er op til 129 m lange og 20 m brede.

Guldborgsund har et meget bugtet løb og en stærk strøm, især syd for Nykøbing Falster, hvor kun korte og veldrejende skibe kan gå gennem uden fare for at slå skruen i stykker på grund af de mange sten langs sundets sider. Derfor blev Nykøbing Falster Lodseri oprettet i 1850 af Hans Boesen.

Men 100 år senere, i 1953, fastslog en betænkning afgivet af et udvalg, nedsat af forsvarsministeren, at i en række lodserier, bl.a. Nykøbing Falster Lodseri, kunne lodsens udføre tjeneste som fx havnefoged, fyrpasser, toldopsynsmand eller vagertilsynsførende. Dermed ville lodsning med kun en lods, som fx i Nykøbing Falster, være sikret en indtægt ved siden af lodsningen og kunne fortsat yde skibsfarten den bedst mulige betjening.

Denne udvikling af lodserhvervet, hvor lodsningen fx indgik som en del af et havnekontor i mindre havne, skete ret hurtigt. I 1938 var der 72 lodserier, i 1964 38 lodserier og i 1979 30 lodserier. Efter ændringen af lodsloven i 2006 varetager DanPilot i dag lodsbetjeningen i Nykøbing Falster.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening

Lodsvæsenet fastsatte lodspenge i lokaltakster efter den samlede lodsstrækning ind eller ud af havne, fjorde og i indre farvande. Taksterne er for året 1941.

Nykøbing F. Lodseri.

Lokaltakster.

Lodsninger.	Skibe under 100 BRT.	Skibe mellem 100-150 BRT.	Skibe 150 og over 150 BRT.
<i>Mellem</i>			
Sejlløb og Kaj	1	1	1
— Sejlløbet Nord for Broerne og Kaj mellem Broerne ..	1	2	2
Gennem Broerne (selvstændig Bropassage)	1	2	2
<i>Fra Nykøbing (N. f. Broerne) til:</i>			
Guldborg (S. f. Broen)	4	4	6
<i>Fra Nykøbing (mellem eller S. for Broerne) til:</i>			
Guldborg (S. for Broen)	4	5	7
<i>Fra Nykøbing til:</i>			
Gedsergaard	4	5	7
Flinthorne	4	5	7

●————● *Landsretningspenge.*

Sommer 6 Kr. Vinter 8 Kr.

Rejsepenge.

Fra Guldborg	Kr. 6,00
— Gedser	— 3,00
— Nysted (Flinthorne)	— 4,00